

פסקים והלכות

עם תשובות והוראות מגדולי הפוסקים, מאת הרב יוסף אביטבול שליט"א

בסייעתא דשמיא, גליון מס' 79, טבת ה'תשפ"ה

השקעות לנישואי הילדים מכספי מעשרות [והמסתעף]

מאיזה גיל אפשר לשמור מעשר כספים לנישואי הילדים
(ב). לגבי הנידון מאיזה גיל אפשר לשמור את הכסף לנישואי הילדים, יש להקדים שאם הוא אברך שלא גומר את החודש [ולא חי חיי מותרות] בודאי שמותר, לשמור כסף בצד ולהשקיעו, כיון שמעיקר הדין פטור ממעשרות, [ע"י רמ"א סי' רנ"א ס"ג] וכתבאר בארוכה בשערי יוסף מעשר כספים (פרק ב') [וכל הנידון אם נשאר לו כסף בצד כל חודש. ומצינו נח' הפוסקים מאיזה גיל יכול לשמור. ומצינו בזה כמה דעות בפוסקים. א]. **יש אומרים** משימצאו חתן או כלה נחשבים עניים, כן הו"ד הגר"ב צ"צ אבא שאול זצ"ל (שו"ת ברוך אומר חיו"ד סימן קכז). **יש אומרים**, מגיל 17 בבנות, וגיל 18 בבנים שהוא סמוך לפרקם, הגרי"ש"א (קובץ מבקשי תורה חלק כג עמ' מז), וכע"ז דעת הגר"ע"י (שו"ת ברוך אומר שם) שמעתי מהגר"ע"פ. **ג.** **יש אומרים** שמגיל 11, 12, כיון שאז הוא אינו מחליף רהיטים בבית כיון שחושב על הנישואי ילדים, בעל השבט הלוי (קובץ מבקשי תורה שם, ובקובץ מבית לוי חיו"ד עמ' שנו). **ולהלכה נראה שמגיל 1/2 אנשים שומרים כסף בצד לנישואי הילדים**, [ומפקדים את הכסף בגמ"ח המרכזי וכדו'] ומחשבים כל שקל, ומאז חושבים כיצד לחתן את הילדים, ולא מחליף ריהוט בביתו, מחמת שחוסך את הכסף, ולכן נראה שבזמנינו יכול לתת כבר ממתי שהילד נולד למעשר כספים. [וכן כתב בספר צדקה ומשפט (פ"ו סק"ד) שאף אם קטנים ממש יכול להניח כסף בצד לנישואי הילדים. וכן כתב בשו"ת דברי שלמה (ח"א עמ' שמב) ששמע מהגר"י יוסף שליט"א, שפסק שמותר ואף מצווה להפריש מלכתחילה ממעשר כספים מיום הולדת בתו כדי לחסוך להוצאות הנישואין והדירה ע"ש. וכן כתב הגר"י זילברשטיין שליט"א בקובץ ווי העמודים (מס' קה עמ' סא) ע"ש. וכן מורה הגר"מ שפרן שליט"א, והטעם כנ"ל, ומ"מ להפריש לגמ"ח המרכזי וכדו' ממעשר כספים, אפשר מכל גיל, כיון שהכסף שמגיע לשם דינו כתרומה לעניים, [כידוע].

שאלה: האם מותר לקחת כסף ממעשרות, לנישואי הילדים, וכמו שהסכימו גדולי הפוסקים, ולהשקיע אותו במסלול השקעות מסלול הלכה [ללא חששות ריבית] S&P 500 וע"י שישים 500 ש"ח כל חודש למשך 30 שנה, יהיה לו 9 אחוז רווח, ונמצא שהקרן שנתן הוא 180 אלף, ויקבל בתוצאה בערך: 900,000 ש"ח, ופחות 25 אחוז מס, יהיה בערך 700.000 ש"ח, ושאלו רבים שיש בזה תקנת הדור שיוכלו לחתן את הילדים בלא חובות, [בלי להטיל את עצמו עול על הציבור].

תשובה: יש בזה כמה נידונים, א]. **האם מותר לתת ממעשר כספים לצורך נישואי הילדים.** ב]. **מאיזה גיל אפשר לשמור כסף לנישואי הילדים,** ג]. **האם אפשר להפקיד את כספי המעשר כספים בגמ"ח,** ד]. **האם יש חיוב לתת את כספי המעשר לעניים מיד,** ה]. **האם אפשר לשמור ולתת את כל המעשרות לנישואי הילדים,** ו]. **האם מותר להשקיע בקרנות השקעה את כספי המעשרות לנישואי הילדים,** ז]. **האם יש בזה חסרון באמונה.** ויתבאר כדלהלן.

האם מותר לתת ממעשר כספים לנישואי הילדים

א]. **לגבי הנידון האם מותר לתת כסף ממעשרות לנישואי הילדים,** מבואר בשו"ע (יו"ד סי' רנ"א) שעני שבא לשאת אשה משיאין אותו מן הצדקה ושוכרים לו בית ומציעים לו מיטה וכלי תשמישו, ע"ש, ולכן נראה שמותר להשיא את בניו ובנותיו מכספי מעשר, וכ"כ בשו"ת מהרש"ם (ח"א סימן לב) שכיון שהבן נחשב עני האבא יכול לשלם בעצמו את הוצאות הנישואין ע"ש. וכן כתב באהבת חסד (ח"ב פרק יט סק"ב), וכן כתב בשו"ת צ"א (ח"ט סימן א' פ"ד) ע"פ דברי הש"ך (יו"ד סי' רמ"ט סק"ג) ע"ש, וכן כתב בשו"ת יחו"ד (ח"ג סי' ע"ו) שהאבא רשאי לסייע ממעות מעשר בהוצאות נישואי בניו ובנותיו ע"ש. ואף למש"כ בשו"ת שבט הלוי (ח"ט סימן רא) שאין לתת ממע"כ אם יש בידו לקנות דירה קטנה, ע"ש, בודאי שבזמנינו רוב האברכים [ואף אנשים שעובדים] אין בידם לקנות אף דירה קטנה. **[ואע"פ שיש להקשות מדברי הגמ' בקידושין (דף כט ע"ב) שהאב חייב בבנו להשיא אשה, ובגמ' שם (דף ל' ע"ב) שחייב להשיא את בתו, ובגמ' בכתובות (דף נב ע"ב) שמצוה לאדם להשיא את בתו ולהלביש שיקפצו עליה זביני, ונפסק ברמב"ם (פ"ב מאישות ה"א), ומצינו בזה ג' ישובים, א].** בשו"ת מהרש"ם שם כתב שכיון שלוקח עבור הוצאות הנישואין ולא עבור עצמו וגופו, מותר לתת, ב]. עוד נראה שכל החיוב הוא 50 זוז לכסות, משא"כ ההוצאות החתונה והדירה המרובות בזמנינו. ג]. עוד נראה לומר שכיון שאינו חובה ממונית, אלא רק מצוה לדאוג להם להוצאות הנישואין. ולכן כתב הפת"ש (סי' רמ"ט סק"ט) דהיינו דוקא אם לא מתחייב, אבל אם מתחייב ואח"כ רוצה לתת ממעשר לא, אפשר, אלא צריך לחשוב בשעת ההתחייבות שרוצה לתת כן ממעשר. ע"ש, א"כ הכא שחושב מראש לתת את הכסף ממעשר, בודאי שיכול לעשות כן. **תבנא לדינא:** אם התחייב לתת כסף להוצאות הנישואין, ורוצה עתה לתת לו ממעשר כספים, **לבני אשכנז:** יש להחמיר שאינו יכול לתת אותו מכספי מעשר, [אלא א"כ התנה שיכול לעשות עם המעות מעשר כספים כל דבר מצוה שיקנה], והמקילים אף בלא התנה אפשר לסמוך, [עמש"כ בשו"ת מהרש"ם שם]. אבל **לבני ספרד:** כיון שהוא מצוה שאינה דבר שבחובה יכול לשלם את המצוה ממעשר כספים, כיון שהיה עושה את המצוה אף בלא המעשר כספים, אך לכתחילה ראוי להתנות מראש, (ע"י באר הגולה ריש סי' רמ"ט, ונתבאר בארוכה בשערי יוסף מעשר כספים ריש פרק ט').

האם אפשר להפקיד המעשר כספים בגמ"ח

ג]. **לגבי הנידון מאיזה גיל אפשר להפקיד כספי מעשרות בגמ"ח,** ואח"כ להוציא אותם לנישואי הילדים, ומבואר בפוסקים שמכל גיל אפשר לתת את הכסף בגמ"ח, ואח"כ להוציא לנישואי הילדים, וכמו שהאר"ך באהבת חסד (ח"ב פרק יח) למי שקשה לו לתת את הכסף לעניים, שישים את הכסף בגמ"ח, ע"ש, [וכן יכול לעשות מהכספי מעשרות גמ"ח הפצים וכדו'] וכ"כ בחוט שני (שבת ח"ב עמ' שלא), וכדלהלן.

בחיוב לתת את כספי מעשר לעניים מיד

ד]. **ולגבי הנידון האם יש חיוב לתת את כספי המעשר לעניים מיד.** בגמ' ברה"ד (דף ע"א) מבואר שיש לתת את כספי מעשר ברא"ש ע"פ פ"א סימן א' ובשו"ע (יו"ד סי' רנ"ז ס"ג) שרק אם אמר סלע זו לצדקה של בבל תאחר משא"כ אם עדיין לא הפריש. **ואמנם לגבי מעשר כספים מבואר בתוס' תענית (דף ט' ע"א) בשם הספרי שיש לעשות את החשבון של המע"כ פעם בשנה, וכ"כ בשו"ת נודע ביהודה (מהדו"ת חיו"ד סי' קצ"ח) וכן כתב באהבת חסד (ח"ב פרק יח אות ב'). אך למעשה אפשר להפריש את הכסף, ואין בזה כל תאחר, אם מפריש את הכסף לעני מסוים, וכמ"ש במדרכי (ב"ב סימן תצא) שאם נדר ליתן לפלוני לא עובר בבל תאחר ע"ש, והו"ד בב"י (יו"ד סי' רנ"ז ס"ג) ובשו"ת אג"מ (חיו"ד ח"א סי' קמ"ד) כתב שרק בחלק מהמעשר, יעשה כך ע"ש, ובפרט אם יעשה תנאי לפי מש"כ בדרך אמונה (פ"ח ממתנות עניים סק"ח) בשם החזו"א שאם עושה תנאי לפני שמתחיל לתת מעשר שלא יחול על זה שם צדקה עד שיבוא לידי העני, אין בזה חשש בל תאחר. וכתבאר בארוכה בספר, [ואף שהוא לכמה שנים, ראה מה שיתבאר להלן בנידון ז' שכיון שדינו כעני, אפשר להקל].**

לשמור ולתת את כל המעשרות לנישואי הילדים

ה]. **ולגבי הנידון האם אפשר לשמור את כל כספי המעשר כספים בגמ"ח לנישואי הילדים,** ואינא בתוס' בכתובות (דף כו ע"א ד"ה ע"א) שאין ראוי לתת את כל מתנותיו לעני אחד, וכן פסק בשו"ע (יו"ד סי' רנ"ט ס"ט), וכן בשו"ת חת"ס (ח"ב סי' רל"א) כתב שהנותן לנדוניית בנו ממעשרות מהיות טוב שיחלק את המעשר לשנים ויתן חצי לבנו וחצי לעניים, וכעין מה שאמרו במשנה בפאה פ"ח משנה ו' היה מציל נוטל מחצה ונותן מחצה ע"ש, והו"ד בפת"ש (יו"ד סי' רמ"ט סק"ב) וכ"כ בחכ"א (כלל קמה א') וכן הסכימו גדולי הפוסקים, [אף שבאהבת חסד (פ"ח אות א') כתב שמותר לתת רק שליש], ולכן יכול לשמור חצי לנישואי הילדים, וחצי יתן לצדקה, [והמיקל אף לתת יותר לשאר צרכים, וכן לנישואי הילדים קרוב לשנת הנישואין וכ"ש בזמן נישואי הילדים, יש לו על מה לסמוך. (ע"י תנא דבי

וכן מותר לקחת לנישואי הילדים ממעשר כספים, אף אם שמחתן בתו או בנו לא באולם הכי זול שיש בעיר ולא בבגדים הכי זולים, או ביחידת דיור הכי קטנה וזולה שיש, מ"מ כיון דין הכלה או החתן כעניים, ובעני נאמר הדין של **"די מחסורו אשר יחסר לו"**, כמבואר בשו"ע (יו"ד סי' רנ"א) וכן כתב בג"ד שו"ת מהרש"ם (ח"א סימן מה) ואף שכתב במאירי (כתובות דף סז ע"ב) שיתום שבא לשאת אשה עושים לו כל זכרו כן הצדקה בצמצום גדול כדכתיב די מחסורו לפרנסו אתה מצווה ולא לעשרו ע"ש. מ"מ היינו דוקא שאין חיוב לתת לו, אבל מי שבא לתת רשאי לתת, ועוד כתב בדרך אמונה (פ"ז ממנתו"ע ה"ד ובציון ההלכה סקמ"א) שאך להמאירי נותנים לפי המנהג, ע"ש, ולכן אם מחתן את בנו ובנותיו כפי המנהג ולא במותרות, מותר לתת לכך ממעשר כספים. (וע"ע בשו"ת שבט הלוי ח"ד סי' קל ובח"ט סי' רא אות ג').

אליהו פרק כז, ובפסקי ריקאנטי סי' סג, ובאור זרוע הלכות צדקה סי' כב ובשו"ת מהר"ם (שם) וכן אם נוהג לתת חומש, יכול לתת את כל הפרש בין החומש ממעשרות לצורך נישואי הילדים, (ע"פ האבת חסד פ"ט, וכן שמעתי מהגר"ע משדי שליט"א). **אך יש נוהגים להחמיר לתת את הכסף רק לעניים.** (עי' רמ"א יו"ד סי' ס"א).

האם מותר להשקיע את כספי המעשרות

1. ולגבי הנידון האם מותר להשקיע את כספי המעשרות המיועדים לעניים בהשקעות, ולכאורה אסור להשקיע את הכסף של מעשרות, בדבר שיכול להיות שיפול, וכמבואר בגמ' בכתובות (דף קו ע"ב) שאין משתכרין מבעות של עניים דילמא מתרמי להו עניים וליכא למיתבא ליה. ומ"מ נפסק ברמ"א (יו"ד סי' רנ"ט ס"א) "ואין נושאין ונותנין בצדקה העומדת לחלק לעניים, כי אם כסף בכסף וכיוצא בו, שמה יבאו עניים ולא יהיה להם מעות לחלק, אבל צדקה שאינה עומדת לחלק, רק הקרן היא קיים ויאכלו הפירות, שרי. וכן נוהגין", וממילא כל שהקרן קיים והוא מסלול שאין בו סיכון, ויכול למשוך את הכסף בכל עת, בוודאי יש להתיר, וכן כתב בספר שערי צדק (פ"ח סקמ"ב) ועוד שאפשר שבזמניו יתכן שאף מחוייב להפקיד את מעות הצדקה בבנק כיון שבדרך כלל זה האופן המובחר בזמניו לשמור שם כסף ע"ש. ואף בקרן שהוא מסלול השקעה שיש בו סיכון, שבירושלמי בשקלים (פ"ב ה"ד) מבואר שאין משתכרין בשל עניים שמא יבוא לידי הפסד, ולפי"ז אף שאין חשש לעניי שיש חשש שיבוא לידי הפסד, וכן פסק בשל"ה הקדוש (עמוד הצדקה) דברי הירושלמי הנ"ל לדינא. מ"מ מבואר בספר התרומות (שער מ"ו ח"ד ס"ח) ובשיטמ"ק (ב"מ דף ע' ע"א) בשם הרמ"ך, וברבינו בחיי (ויקרא יא), ובשו"ת הר"ן (סי' פ"ד) שלפי הבבלי שפיר דמי, ולפי"ז אי"צ לחוש להפסד כל שהוא נעשה לטובת עניים, וכן כתב בשו"ת ארבעה טורי אבן (סי' ו) ובשו"ת כתב סופר (חיו"ד סי' ק"י ד"ה המורם), וכן נקט לדינא בשו"ת שבת הלוי (ח"ח סי' ריג), שאף אם לא מקבל אחריות יכול להשקיע את הכסף. (ואמנם בשו"ת צ"א (חיו"ד סי' ע"ג) נקט לדינא כדברי הירושלמי, אך מ"מ אף הוא התיר להשקיע וכדלהלן).

אך מ"מ אף אי נימא דלא כדברי הירושלמי הכא אם אדם מתחייב את 2000 א"מ הוא יחזיר את זה לעניים, כי בכל מצב שיהיה הוא יחזיר את בתו ויתחייב כסף לדירה, וא"כ הרי הוא כמקבל עליו אחריות, ואף לדברי הירושלמי מותר כמבואר בשל"ה הקדוש כדלעיל, וכן כתב לדינא בספר צדקה ומשפט (עמ' קכז). ולפי"ז מוכח דאף דעתה לא קיימי עניים, מ"מ כיון שהוא איש אמיד ואם יבואו עניים יכול לתת להם שפיר דמי. ושוב מצאתי שכתב בשו"ת בית דינו של שלמה (חיו"ד סימן א' מהודרת תשמ"ב עמ' 117) שיכול להלוות את המעות לאיש עשיר כדי שיהיה לו רווח למעשר כספים, ע"ש עוד, וכ"כ לדינא בשו"ת צ"צ אליעזר (חלק יד סימן עו) ומ"מ כתב שם שאף לדברי השל"ה הקדוש יכול לתת מעט לעניים ע"ש. ולפי"ז אם יתן רק חצי מהכספי מעשרות, והשאר ייתן לעניים שפיר דמי. ומש"כ בשו"ת צ"א שם שאי אפשר להשקיע לכמה שנים, כיון שיש דין ביעור מעשרות שאינה הג' והו' אפילו כשיש בהם הרבה מכדי צורך העניים, ע"ש, אמנם בשל"ה הקדוש והו"ד בא"ר (סי' קנ"ו סקמ"ב) שיש להזהר בזה וכ"כ בשו"ת בית דינו של שלמה שם, ומ"מ אינו חיוב, וכמבואר שם, (ובספר נהר מצרים (דיני הפרשת מעשר ממון אות ד') כתב שאם פירש בשעת הפרשתו להתנהג בו ע"פ דעתו, אינו צריך ביעור ע"ש).

ולמעשה מה שמותר להשקיע את הכסף, ע"פ הנ"ל, כן כתב להתיר בספר צדקה ומשפט (עמ' קנא) שאפשר להשקיע מעות המעשר באופן שישאו רווחים וגם הריחוק יתן לצדקה, וכתב שם להוכיח מדברי האהבת חסד (דיני הלואה פ"ה נתיב החסד סק"ח ופ"ו סק"י"ח) שצריך להמתין לתת לקרובו העניי אע"פ שלא בא ע"ש. וכ"כ הגר"י זילברשטיין שליט"א בקובץ ווי העמודים וחשוקיהם (מס' 131 טבת תשפ"ה סימן א') שאדבריה יש בזה טובת עניים, כיון שאז פחות יפול עול על הציבור. אלא שכתב שם שמ"מ יתן חצי לעניים וחצי יפקיד בקרן השקעות הנ"ל. וכתב שם שאף מגיל קטן נחשב האבא עני, ע"פ דברי החזו"א (והו"ד בדרך אמונה ביה"ל פ"ט ממתנות עניים הי"ג ד"ה לא יטול) שעני הוא עני שאין לו כדי פרנסתו למשך שנה, ועניי שיש לו הוצאות הריגות גם אם יש לו מאתיים זוז יכול ליטול צדקה, וכן בדברים שלא יפקיד בשנה הבאה לסדך כגון לצורך נישואי בניו מותר גם ליטול בשנה זו גם לצורך שנה אחרת כיון דהוי כצרכי שנה זו ע"ש. (ואמנם מה שחידש בדברי החזו"א הם חידוש עצום, וקשה להקל בזה לגבי מתנות לאביונים שיהיה דינו כאביון, וראה מה שהתבאר בשערי יוסף הלכות פורים), וע"פ דברי החזו"א שהנ"ל שחאבא אינו כעני, נראה שאף אם הכסף מושקע על החשבון שלו אפשר להתיר. וכן השיב לי הגאון רבי שמאי קהת הכהן גרוס שליט"א במח"ס שו"ת שבת הקהתי מגדולי פוסקי זמנינו בתחילה בזה"ל: מותר [אם מתנה שלא יתן תיכף המעשר ורק חלק יתן מיד לעניים] בפרט בזמן הזה שכ"כ קשה לחתן ילדני אבל רק במקום שבטוח ע"י מומחים עכ"ל. וכן השיב הגר"י א"א ונבדל שליט"א (גליון שו"ת מס' 60) שאם ההשקעה לא תפסד מותר, וכן הורה הגר"י צ"צ ברוומן שליט"א (לארגון בנקל), וכן נראה בספר בירורי חיים (ח"ו עמ' תקעו), וכן נראה ממה שכתבו הפוסקים (שו"ת זכר שמחה סי' קיח ושערי צדק פ"ח סקמ"ד, ובאול"צ כתובות קו)

לתרומות והנצחות להמשך הדפסת הגליון:
 והצטרפות להפצת העלון: 053-3164570
 והצטרפות לרשימת התפוצה:
 באימייל: a921434567@gmail.com
 לערות והוספות ולשאלות 058-2323587

שאוספים כסף ממעשרות לנישואי יתומים קטנים, [כגון מה שעושים בערבים] אף שנישאים עוד 15 שנה, ומותר להשקיעם כיון שאין צריכים למעות לאלתר. (ועי' שו"ת תשובות והנהגות ח"ח סימן פא מה שהאריך בזה) ואולם אפשר לחלק ששם הכסף הגיע לגבאי צדקה, ולכן נראה שקשה להתיר רק ע"י גבאי צדקה, וכ"כ לדינא בשו"ת צ"א (שם) שמצוה מן המובחר דלביצוע דבר ההשקעה מן הראוי למנות על כך מספר אנשים שיחשבו כגבאי הצדקה הזאת, כדי שיחשב הדבר כאילו הגיעו כבר הכספים לידי העניים. ע"ש. [וכמו שיתבאר להלן בדינים העולים באופן הב' והג']. ואולם בספר באורח צדקה (עמ' ססט) הביא דעת הגר"נ קרליץ צ"ל שאי אפשר לקחת מכסף מעשר כאשר ילדיו צעירים ולסגור אותם בחשבון בנק לנישואי הילדים, כיון דקיימא עניים ע"ש, וכ"כ בקובץ נאות מרדכי מעשר כספים (ח"ב עמ' קג) וכן דעת הגר"י סילמן שליט"א להחמיר בזה שאף אם הכסף מיועד לצדקה, מ"מ זה יגרום קלקול גדול בעצם המושג של כספי מעשר, כיון שאין הכספים משמשים את המטרה המיידית של המעשר, עכ"ת"ד, וכן שמעתי מהגר"ע פריד שליט"א. וכן שמעתי מהגר"י משדי שליט"א. (והאריך בזה בתשובה).

האם יש חסרון באמונה לשמור כסף לנישואי הילדים
ז. ולגבי הנידון האם יש בזה חסרון באמונה, ומהו גדר ההשתדלות לשמור כסף לנישואי הילדים, במג"א (סי' קנ"ו סק"ד) כתב מדברי הזוה"ק (פרשת בשלח דף עב ע"א) "לא לבעי אינש לבשלא מזווא מן יומא ליומא אחריא, ולא ליעבב מן יומא ליומא אחריא." מ"מ כתב בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"ב סי' ק"א) שאין חסרון לעשות ביטוח, כיון שהוא כמו כל עניני המסחר שאדם מחוייב לעשות לפרנסתו, ע"ש והכא נמי לפעמים חלק מההשתדלות הוא לשמור כסף בצד לנישואי הילדים. [וכמ"ש בש"ך (יו"ד סי' רמ"ג סק"ז), ובשו"ת שבת הלוי (ח"ד סי' א' ד"ה ואשר שאלת), ובשו"ת יחוד" (ח"ג סי' פה), והגר"ש"א בקובץ תשובות (ח"ה סי' כא) לגבי ביטוח חיים], אך רבים מגדולי הדור זצוק"ל ושליט"א מורים שאין זה השתדלות, וכל אחד יעשה כרבותיו. [ונתבאר בארוכה בשערי יוסף מעשר כספים].

הדינים העולים

למעשה נראה שבזמנינו יש היתר להשקיע חצי מכספי המעשרות בקרן השקעות שאין בהם חששות סיכון לכסף, [ללא חששות ריבית, וע"י סוכן כני שלא יהיה חשש ביטול תורה]. ולא רק במקרה שאברך חי בצורה מנימלית ואינו גומר את החודש שאינו חייב לתת מעשר כספים, יכול לתת ממע"כ בקרני השקעות, אלא אף באברך שגומר את החודש וחייב במנהג מעשר כספים. העולה מכל הנידונים האמורים לעיל כמה היתרים, א). כיון שיש ערבות על הכסף, והמסלול הוא מסלול מבטוח שהכסף לא יפול, וע"פ שיטות הפוסקים מתירים להשקיע את הכסף, וכנ"ל לדעת הבבלי, ב). נעשה לטובת העניים, שיכול לתת יותר כסף לדירה, וגם אח"כ לא יפיל את עולו על הציבור, [מרב חובות וציטרך ליותר תמיכה מקופות צדקה כידוע]. ג). לדברי החזו"א כיון שדינו כעני, ודחוק מעכשיו, ומעשר כספים רק מנהג, ובפרט אם לא קיבל עליו בלא גדר, וכמו שנתבאר בשערי יוסף הלכות מעשר כספים חלק בירורי הלכה סימן א' ד). בזמנינו כבר מגיל 0 אפס מחשבים כיצד לחתן את הילדים, וכנ"ל, ה). יש בזה משום תקנת הדור, שכיודע יש אלפי בנות חיוקות בשל מאוחר, כיון שלהורים אין כסף להתחייב עליהן, ואם יעשו בדרך הנ"ל לכל הפחות יש כאן סכום גדול שעכ"פ אפשר להתחיל לחתן ולקחת הלוואות.

אך למעשה ראוי להחמיר שלא להשקיע כספי המעשר כספים, [וכ"ש אם הילדים קטנים ולא הגיעו לגיל הנישואין], מ"מ יש בזה ד' אופני היתר [לקחת חצי מכספי המעשר, ובמניין לגיל הנישואין שני שלישי, ובזמן הנישואין אף את רוב הכסף] **לכו"ע, וכדלהלן: א).** אם נותן לאברך בכולל את המעשר כספים כל כמה חודשים, וחבירו נותן לו, [בלא דרך של התחייבות] מותר לכתחילה, ואז יכול לשמור את הכסף לנישואי הילדים, כיון שמותר לתת מעשר כספים לאברך שיעזור לו ללמוד. כמבואר (רמ"א יו"ד סי' רמ"ו סכ"א ובט"ז שם סק"ז) ונתבאר בארוכה בספר שערי יוסף הלכות מעשר כספים. שמותר לתת מעשר כספים לאברך שיתן לו ללמוד. [וכן הסכים הגר"ע פ]. ב). עוד פתרון שעשו בכמה בתי מדרשות, שבכל ילדת ילד הכולל מלווה לאברך 25 אלף ש"ח, והאברך מחזיר את ההלוואה לכולל מכספי מעשרות, וכך בחתונה של הילד בגיל 22 יהיה לאברך 165 אלף ש"ח לחתן את הילד, ולתת כסף לדירה, והסכים לזה הגר"י זילברשטיין שליט"א (כמובא בקובץ ווי העמודים שם). [ויש בזה מעלה כיון שנעשה ע"י סוכן שיהיה עוקב אחרי המניות, והאברכים יקבלו מידי פעם דיווחים כך שלא יפריע בשקיעות בלימוד לאברכים]. אך יש מפקפקים בזה כיון שאין היתר לגמ"ח לתת הלוואה אם עתה קיימי עניים, ויש ליישב. ג). אם נותן את הכסף לגבאי צדקה, והם ישקיעו את הכסף בהשקעות [וכמ"ש בשו"ת צ"א, וכמו שעשו עתה ארגון בנקל ע"פ הוראת כמה מגדולי הדור], כיון שהכסף הגיע לידי גבאי צדקה, חשוב שהגיע לידי עניים, ואין בזה חשש. ד). אם יקנה את הכסף לבנו או בתו ע"י אחר, ע"מ שאין לו רשות בהם, וירשום את השם הקרן על שם בנו או בתו, שדינו כעני, הכסף נחשב שהגיע לידי עניים. (ע"פ דברי הגר"י רובין שליט"א, וכן הסכים הגר"י משדי שליט"א) [אך המקילים בזה ע"פ דברי החזו"א וכנ"ל, יש להם על מה לסמוך].

הדפסת הגליון נתרם להצלחת עמנואל בן יהודית בכל עסקיו, ובהצלחה בחינוך ילדיו